

KVINDEN OG SAMFUNDET

DANSK KVINDESAMFUND'S FORMAAL ER:

a) AT UDVIKLE OG DYGTIGGØRE KVINDER TIL DEN FULDMYNDIGE BORGERS ANSVAR OG ARBEJDE.



b) AT ARBEJDE FOR GENNEMFØRELSEN AF KVINDERS FULDE LIGESTILLING MED MÆND I FAMILIE, SAMFUND OG STAT.

c) AT FORBEDRE KVINDERS OG BØRNS KAAR, SÆRLIG AD LOVGIVNINGENS VEJ.

◀ ◀ ◀ ◀ ◀ ◀ UDGIVET AF DANSK KVINDESAMFUND. ▶ ▶ ▶ ▶ ▶ ▶

35. AARG.

30. November 1919.

Nr. 20.

LIGELØNSFESTEN

DEN 19. NOVEMBER 1919.

Formandens Tale:

Et Par Hundrede Kvinder — Husmødre saavel som selverhvervende — havde fulgt D. K.s Indbydelse til at holde Fest for »den lige Løn«.

Studenterforeningens Festsal med det store, blomstersmykkede Bord prydedes af D. K.s Banner, som var opstillet mellem Palmer bag Hædersgæsternes Plads og bevogtet af hvidklædte Marschaller med brede, røde Skærf.

De to af D. K. indbudte Hædersgæster, Frk. Anne Bruun, der for ca. 30 Aar siden rejste Ligeløns-Kravet gennem D. K., og Medlem af Lønningskommissionen, Frk. Thora Pedersen, førtes til Bords af Formanden for D. K. til Tonerne af Riberhus-Marchen, og baade de og Frk. Soffi Rasmussen, der var Kommunelærerindeforeningens Gæst, fik overrakt smukke Buketter.

Skoleinspektør, Frk. Moth-Jensen, var Dirigent ved Bordet og bød Velkommen.

Fru Julie Arenholt holdt Festtalen for Ligeløns-princippets Sejr og for sine to Bordfæller; denne Tale lød saaledes:

Det Krav om »Lige Løn for lige Arbejde«, som Dansk Kvindesamf. fremsatte allerede i Slutningen af Firserne, gjaldt særlig Lærerinderne, der jo paa det Tidspunkt udgjorde Majoriteten bl. de selverhvervende Kvinder. Den Redegørelse for Lærerindernes økonomiske Kaar, der dannede Grundlaget for Kravet viste, at en Kommunelærerindes Uddannelse kostede hende ca. 2150 Kr. — hvoraf de 150 Kr. kunde gives hende som Statsunderstøttelse — medens hun af sin egen Lomme maatte udrede de 2000. For Lærernes Uddannelse sørgede Staten som bekendt paa Stasseminarier — lukkede for Kvinder. Kommunelærerinderne begyndte derfor deres Gerning med Gæld — som de maatte betale af deres Løn, der efter 17 Aars Forløb naaede den svimlende Højde af 1600 Kr.

Lærerne lønnedes naturligvis ogsaa den Gang højere end Lærerinderne ikke alene i den Alder, hvor man maatte antage, at de var eller kunde være Familieforsørgere, men allerede i Begyndelseslønnen var der en Forskel paa flere hundrede Kroner.

Da der i Rigsdagssamlingerne 95—96 fremsattes Forslag til en ny Skolelov henvendte Lærerinderne sig til Danmarks Lærerforening og anmodede dem om at varetage Lærerindernes Interesser — men Danmarks Lærerforening var den Gang ikke væsensforskellig fra nu — man overhørte ganske Lærerindernes Anmodning, og i den Henvendelse, der udsendtes til Regering og Rigsdag nævnedes ikke med et Ord, at der overhovedet eksisterede Lærerinder.

Lærerinderne indgav da selv et Andragende, hvori de anmodede om, at Begyndelseslønnen maatte blive ens for Lærer og Lærerinder, men den daværende Kultusminister svarede med at henvise til *Kvindernes bekendte Nøjsomhed* — et Argument som jo ikke er ukendt op til de sidste Dage.

Paa et Fællesmøde samme Aar i Dansk Kvindesamfund vedtoges en Resolution, der bl. a. protesterede imod den ulige Lønningsmaade for Lærere og Lærerinder. Protesten hjalp intet — under Forhandlingen om Lønningsloven i Folketinget udtalte en bekendt Politiker: *Dette vilde vi ikke vove at byde Lærerinderne, hvis de var Vælgere.* Det varede 22 Aar inden Lærerinderne blev Vælgere — det varede 23 Aar, inden de fik den lige Løn. *Manden havde Ret.*

Medens Kommunelærerinderne saaledes var de første Ligelønskravet blev rejst af og for — saa blev de ogsaa de sidste, der vandt med. Om ingen af de andre selverhvervende Kvinder kæmpedes der saa haardt — men de vandt med. Og jeg tør trygt sige paa D. K.s Vegne saavel som paa alle de andre sejrende Kvindeorganisationers Vegne — at havde vi maattet efterlade Lærerinderne paa Valpladsen, saa havde vi idag ikke holdt Fest. Ligelønskravet rejstes af Lærerinderne, men siden genlød Kravet fra alle de mange andre selverhvervende Kvinder, der rundt omkring i Statens man-